

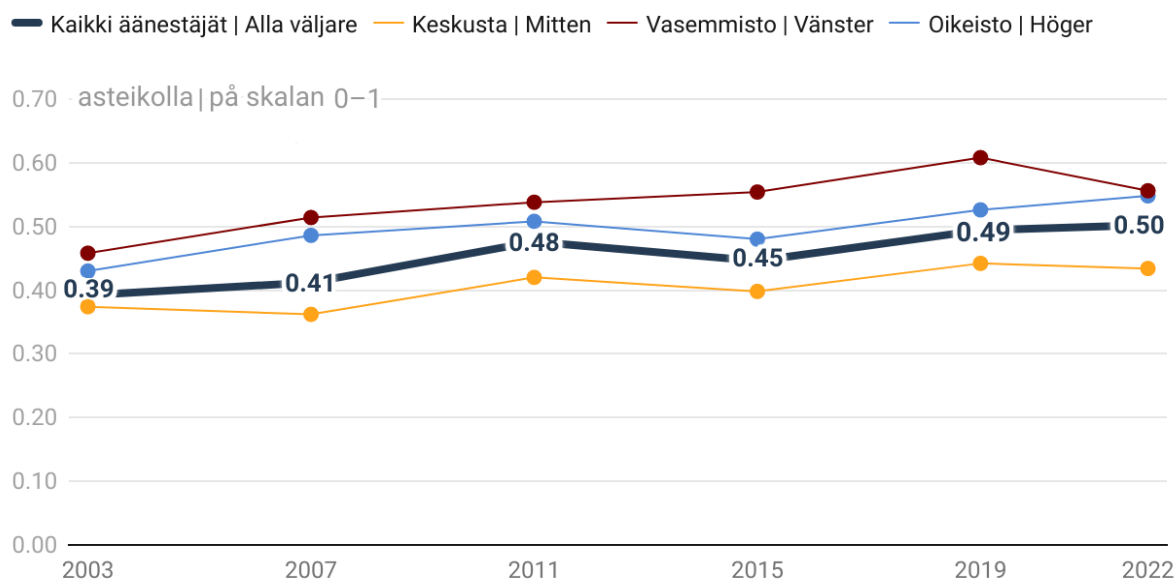
Affektiivinen polarisaatio Suomessa 2003–2022 Affektiv polarisering i Finland 2003–2022

Ovatko suomalaisten äänestäjien näkemykset puolueista polarisoitumassa? Affektiivinen polarisaatio kuvaa sitä, kuinka kielteisesti poliittiset ryhmät suhtautuvat toisiinsa. Käytännössä se tarkoittaa, että äänestäjät suhtautuvat omaan poliittiseen ryhmäänsä entistä myönteisemmin samalla kun kielteinen suhtautuminen muita ryhmiä kohtaan lisääntyy.

Håller de finländska väljarnas känslor gentemot partierna på att bli mer polariserade? Fenomenet som kallas affektiv polarisering är en indikation på graden av motvilja mellan politiska grupper och innebär att väljare känner ökande sympati för den politiska grupp de själva tillhör samtidigt som motviljan mot motståndargrupper ökar.

Affektiivinen polarisaatio Suomessa 2003–2022 Affektiv polarisering i Finland 2003–2022

Yleinen ja vasemmisto–oikeisto-jaottelun mukainen kehitys
Allmän trend och trender enligt orientering på vänster–högerskalan

Data: FNES Vaalitutkimukset | Valundersökningar 2003–2019, Aluevaalitutkimus | Välfärdsområdesvalundersökningen 2022

Vasemmisto–oikeisto-jaottelu perustuu vastaajan itsensä määrittelemään sijoittumiseen asteikolla 0–10. Luvut 0–3 luokitellaan tässä vasemmistoon, luvut 7–10 oikeistoon ja luvut 4–6 keskusta.

Vänster–högerorienteringen baserar sig på självplaceringsskalan 0–10. Värdena 0–3 kategoriseras som vänster, 7–10 som höger, och 4–6 som mitten.

Suomalaisia äänestäjiä pyydetään säännöllisesti arvioimaan puolueita asteikolla 0–10, jossa 0 tarkoittaa vahvaa kielteistä suhtautumista ja 10 vahvaa myönteistä suhtautumista. Vastausten perusteella jokaista äänestäjää kohden voidaan laskea affektiivista polarisaatiota ilmaiseva luku, joka osoittaa, missä määrin äänestäjä näkee puolueet jaoteltuna kahteen erilliseen ryhmään sen mukaan, suhtautuuko niihin myönteisesti vai kielteisesti (Kawecki, 2022). Tämän jälkeen lasketaan koko äänestäjäkunnan keskiarvo. Matala keskiarvo tarkoittaa, että äänestäjien suhtautuminen puolueisiin on keskimäärin neutraalia, kun taas korkea keskiarvo tarkoittaa, että äänestäjät suhtautuvat useimpiin puolueisiin joko erittäin myönteisesti tai erittäin kielteisesti.

Affektiivinen polarisaatio on yleisesti lisääntynyt Suomessa viimeisimpien eduskuntavaalien aikana vuosina 2003–2019 ja vuoden 2022 aluevaalien jälkeen. Tämä on havaittavissa niin vasemmistossa, keskustassa kuin oikeistossakin. Kansainvälisessä vertailussa Suomen affektiivisen polarisaation taso on kuitenkin matala.

Finländska väljare ombeds regelbundet att ange vad de tycker om de politiska partierna på en skala från 0 till 10, där 0 betyder starkt ogillande och 10 betyder starkt gillande. Baserat på dessa omdömen kan man räkna ut den affektiva polariseringen för varje väljare. Måttet anger i vilket utsträckning väljaren ser partierna som två separata block av gillade och ogillade partier (Kawecki, 2022). Därefter räknas ett medelvärde ut för hela väljarkåren. Ett lågt medelvärde betyder att väljarna i allmänhet är neutrala mot de flesta partier, medan ett högt värde betyder att de gillar eller ogillar de flesta partier starkt.

Den affektiva polariseringen har ökat allmänt i Finland över de senaste fem riksdagsvalen från 2003 till 2019 och efter välfärdsområdesvalet 2022. Ökningen är synlig både bland väljare i mitten, till vänster och till höger. Ur ett internationellt perspektiv är ändå den affektiva polariseringen i Finland på en låg nivå.

Aiheeseen liittyviä julkaisuja | Relaterade publikationer

Kawecki, Daniel. 2022. "End of consensus? Ideology, partisan identity, and affective polarization in Finland 2003–2019." *Scandinavian Political Studies*, 1–26.

Kekkonen, Arto, and Tuomas Ylä-Anttila. 2021. "Affective Blocs : Understanding Affective Polarization in Multiparty Systems." *Electoral Studies* 72.

[Kirjoittaja | Skriven av: Daniel Kawecki, Kuviot | Figurer: Julius Lehtinen,
Suomenkielinen käännös | Översättning till finska: Julius Lehtinen]